
Van: mr. drs. G.C.M. Schipper, advocaat
namens de Stichting Bewoners Rijnlanderweg e.o.

Aan: Gemeenteraad van Haarlemmermeer

Datum: 16 februari 2023

Betreft: spreekantekeningen hoorzitting bestemmingsplan PARK21

Dossier: 2022002/GSR - Bewoners Rijnlanderweg e.o. / Gemeente Haarlemmermeer (PARK21)

Geachte leden van de raad, mijnheer, mevrouw de voorzitter,

1. Vijf minuten spreektijd is eigenlijk te kort, na het lezen van het zeer recente onderzoek naar de depositie van stikstofoxide (NO_x) en ammoniak (NH₃), als gevolg van het evenemententerrein (bijlage 2-22). Pas eergisteren (14 feb) aan de vergaderstukken toegevoegd en is van groot belang voor uw beraadslagingen. Ik moest het drie keer lezen, maar als ik het goed zie volgt daaruit dat het aantal evenementen moet worden *gehalveerd*, om aan de wettelijke eisen te kunnen voldoen. Jawel: een reductie met 50%.
2. Berekend is dat gebruik van evenemententerrein leidt tot een totale emissie van 5.510,3 kg NO_x/jaar en 39,4 kg NH₃/jaar. En dat is veel te veel. Zie pagina 25 van 33, bovenaan, waar dat enigszins weggemoffeld is beschreven:

Het emissieplafond is bepaald door de emissies op het evenemententerrein te reduceren tot een niveau waarbij de stikstofdepositietoename maximaal 0,00 mol/ha/jaar is. Dit is het geval bij ca. 50% van de oorspronkelijk berekende emissies van 5.510,3 kg NO_x/jaar en 39,4 kg/jaar. Alle andere emissiebronnen zijn daarbij gelijk gehouden.
3. De Nota van zienswijzen (bijlage 2-27) merkt nogal droog op dat daarom in het bestemmingsplan een regeling is opgenomen voor een emissieplafond. Zodat per saldo op een stikstofdepositietoename van maximaal 0,00 mol/ha/jaar wordt uitgekomen. Nogal een *understatement* want het effect van dat emissieplafond is enorm. Om niet te zeggen *desastreus* voor de doelstellingen van PARK21. Waarom?
4. PARK21 wil sinds het begin voorzien in de lokale behoefte aan recreatiemogelijkheden. In het door uw gemeenteraad op 17 september 2020 vastgestelde evenementenbeleid voor de gemeente tot 2025¹ is daarop aangesloten en is ook daarin ingezet op kleinschaligheid. Een citaat:

Het belangrijkste doel van het evenementenbeleid is blijven inzetten op (kleinere) lokaal georiënteerde evenementen en deze nadrukkelijk stimuleren. Lokaal georiënteerde evenementen dragen bij aan sociale cohesie, lokale levendigheid, cultuur, educatie en/of bewegen en sporten.
5. *Klein, lokaal, bijdrage aan sociale cohesie, duurzaam en lokale levendigheid* zijn sleutelwoorden. Niet alleen verbaast het daarom dat zo zwaar wordt ingezet op mega-evenementen met internationale uitstraling,² maar zal het emissieplafond bovendien tot gevolg hebben dat de meerdaagse evenementen alle emissieruimte opsouperen. Althans dat is een heel reëel scenario. Waarom?
6. Uit de stukken blijkt³ dat de grote meerdaagse evenementen verantwoordelijk zijn voor ongeveer 50% van alle voertuigbewegingen, en daarmee dus ook voor ongeveer 50% van alle emissies. De vergunning-

¹ Zie <https://portal.ibabs.eu/Agenda/View/3e314c56-a67e-4cc9-b75c-8ffce54a0efa/10000000/2020>.

² Private initiatiefnemers zijn Mojo en ook ID&T, organisator van onder meer Awakenings en Mysteryland. De profielpagina's van die festivals zijn primair in het Engels en bijvoorbeeld Mysteryland werd vorig jaar bezocht door bijna 135.000 bezoekers met meer dan 100 nationaliteiten.

³ Zie bijlage 2-10, Indicatief verkeersplan, globale analyse impact evenementenverkeer augustus 2022.

aanvragen voor de meerdaagse evenementen zullen meestal als eerste worden ingediend voor een komend festivalseizoen (is ook een vereiste op grond van de gemeentelijke regels, in verband met de benodigde doorlooptijd en benodigde regionale afstemming). De huidige tekst van het bestemmingsplan laat nog steeds 3 meerdaagse festivals toe. Maar in aanmerking nemende dat die meestal voorop lopen, heeft dat tot gevolg dat alle emissieruimte met drie aanvragen daarvoor is opgebruikt. En zal er *geen enkel ander* evenement meer kunnen plaatsvinden. Geen enkel, ook niet een heel kleintje; de wettelijke regels op het gebied van stikstof zijn onverbiddelijk. Tenzij iedereen lopend of met de fiets zou komen, maar dat is onwaarschijnlijk.

7. Ik kon aanvankelijk niet vinden hoe dit nu in het bestemmingsplan was verwerkt. Het overzicht van de wijzigingen in de planregels vermeldt er namelijk niets over. Het zal daarom op het allerlaatste moment nog zijn verwerkt, om precies te zijn in artikel 13.2 van de planregels. Onder sub c is nu opgenomen dat op jaarbasis het totaal aan evenementen niet méér depositie mag veroorzaken dan 2.750 kg NOx en 19,5 kg NH₃.
8. Maar het is niet volledig/niet juist gedaan, want de aantallen evenementen in de artikelen 13.3 (meerdaagse), 13.4 (eendaagse), 13.5 (concerten) en 13.6 (kleine concerten) zijn *niet* aangepast. Dat getuigt niet van goede ruimtelijke ordening, omdat het tot ongewenste effecten leidt.
9. Het gevolg is nu, dat alleen drie Mysteryland *lookalikes* vergund kunnen gaan worden. Waarmee de doelen van PAKR21 met voeten worden getreden. Wel de lasten en niet de lusten. Want verhoudingsgewijs hoofdzakelijk bezoekers van buiten de gemeente en van buiten Nederland. Wel met alle hinder en overlast voor de omwonenden en de wijde omgeving.
10. En nog daargelaten met alle drugsproblematiek, de toelichting van de burgemeester begin deze maand indachtig dat maar liefst 11 kilo pillen in beslag was genomen tijdens Mysteryland.
11. En nog daargelaten dat onvoldoende politiecapaciteit ook voor de komende jaren gloort.
12. En nog daargelaten dat gehoorschade (ook als gevolg van festivals) een groeiend maatschappelijk probleem vormt, een element dat op grond van recente jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State een relevant afwegingspunt vormt bij de totstandkoming van nieuwe plannen. Toelichting op dit punt in bijlage, want ontbreekt nu de tijd voor.
13. Er kleeft ook nog een ander, wezenlijk gebrek aan het stikstofrapport: de berekening van het aantal motorvoertuigbewegingen blijkt niet te kloppen: dat hadden er bijna 24.000 méér moeten zijn, waardoor het emissieplafond voor het evenemententerrein verder naar beneden bijgesteld moet worden. Een toelichting is in de bijlage opgenomen, want ontbreekt de tijd nu voor.
14. Realisatie van het evenemententerrein wordt gerechtvaardigd met een beroep op de grote vraag die zou bestaan. Bij het ontwerpbestemmingsplan zat nog geen onderbouwing, maar in de Nota van beantwoording zienswijzen⁴ wordt verwezen naar de ladderonderbouwing die nu bij de stukken zit.⁵ Gedoeld wordt op de *Ladder voor duurzame verstedelijking*: op grond van de wet moet de noodzaak van dit soort nieuwe

13.2 Evenementen

- a. Op het evenemententerrein zijn de evenementen zoals genoemd in 13.3, 13.4, 13.5 en 13.6 toegestaan;
- b. Een evenement vindt plaats tussen 07.00 uur en 23.00 uur. Op vrijdagen, zaterdag en dagen voorafgaand aan een wettelijk vrije dag vindt het evenement tussen 07.00 uur en 24.00 uur plaats;
- c. Een evenement is uitsluitend toegestaan als de stikstofdepositie als gevolg van de op- en afbouw en het gebruik van het totaal aan evenementen per kalenderjaar, de periode van 1 januari tot en met 31 december, niet meer bedraagt dan 2.750 kg NOx en 19,5 kg NH₃;
- d. Ten behoeve van de beoordeling van de voorwaarde onder c. dient bij de aanvraag om een evenementenvergunning de stikstofdepositie als gevolg van de op- en afbouw en het gebruik van het evenement inzichtelijk te worden gemaakt;
- e. Aanvullend op de voorwaarde onder c. geldt dat evenementen zijn toegestaan vanaf het moment dat het baggerdepot ter plaatse van de functieaanduiding 'evenemententerrein' en minimaal 10 hectare aan agrarische grond binnen het deel van het plangebied tussen de Rijnlanderweg en de A4 uit gebruik is genomen en dit gestaakte gebruik in stand wordt gehouden.

⁴ Zie 2-27.

⁵ Zie 2-19.

ontwikkelingen worden aangetoond. Omdat het hier gaat om landelijk gebied en omvorming van agrarisch areaal, geldt daarvoor in dit geval bovendien een *verzwaaarde motiveringsplicht*. En aan die eis wordt overduidelijk niet voldaan, wat mijn cliënten betreft. Een toelichting op het waarom is in de bijlage opgenomen, want ontbreekt de tijd nu voor.

15. Er wordt te veel overgelaten aan regeling via de evenementenvergunning. Die wordt verleend op grondslag van de APV en daarin is op het punt van de goede ruimtelijke ordening minder mogelijk. Ik verwijs naar paragraaf 14 van de zienswijze, waar dat uitgebreid wordt toegelicht, en waarin ook wordt ingegaan op relevante jurisprudentie van de Raad van State, de Nota zienswijzen zwijgt daar geheel over.
16. Er is nog meer te noemen - de Nota zienswijzen bevat geen volledige weergave van de ingediende gronden. Ik weet niet of u van de zienswijze kennis heeft kunnen nemen? Ik rond af, enkele punten heel kort:
 - Festivalseizoen is geconcentreerd in en rond de zomerperiode⁶. Als de tijd besteed aan op- en afbouw buiten beschouwing zou worden gelaten, dan betekent dat dat er in de zomer bij maximale planbenutting elk weekend een festival is op het terrein;
 - Er is nagelaten te toetsen aan het nieuwe Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl);
 - Het bestemmingsplan bevat onvoldoende waarborgen dat overlast als gevolg van cumulatie van evenementen altijd kan worden voorkomen;
 - En tot slot bevat het plan nog steeds onvoldoende waarborgen dat bijvoorbeeld via vergunningvoorschriften de opstelling en oriëntatie van podia kan worden gereguleerd.

Dank voor uw aandacht.

Guido Schipper
advocaat

⁶ Zie <https://respons.nl/wp-content/uploads/2021/01/Factsheet-Festival-Monitor-2020.pdf>

Bijlage

Onderbouwing fouten in berekening aantal voertuigbewegingen

Bij de Aanvulling milieueffectrapportage van 6 oktober 2022 (bijlage 2-10) zit als bijlage het Indicatief verkeersplan evenementen PARK21 van Goudappel. Daarin is een berekening opgenomen van de verkeersgeneratie (het aantal autobewegingen) van de verschillende evenementen die het bestemmingsplan nu mogelijk maakt. Gerekend moet worden met zowel de instroom als de uitstroom. Met steeds een ondergrens en een bovengrens. Per type evenement moeten de totalen per kolom "bovengrens", zowel voor de instroom als de uitstroom bij elkaar worden opgeteld.

Dat principe is ook gehanteerd in de berekening van het stikstofonderzoek, zoals blijkt uit tabel 4.8 (verkeersgeneratie totaal) op pagina 23 van 33 van het rapport.

Het gaat om de getallen in de kolommen 'bezoekers':

Tabel 4.8: Verkeersgeneratie totaal

Totale verkeersgeneratie (maximaal)	Per evenement			Aantal evenementen	Totaal verkeersbewegingen			
	bezoekers	pendelbussen			Bezoekers	Pendelbussen OV reizigers	Leveranciers	Werkverkeer
Meerdaags festival	16.700	460	in drie dagen	3	50.100	1.380	33.000	10.800
Eendaags festival	17.444	458	in- en uitstroom	2	34.888	916	11.000	5.700
Grote concerten	4.320	48	in- en uitstroom	4	17.280	192	11.000	2.200
Kleine concerten	2.160	0	in- en uitstroom	3	6.480	0	4.000	1.030
				Verdeling licht/middel/zwaar verkeer	100% licht + pendeldienst busverkeer*	100% busverkeer	50% licht, 25% middel, 25% zwaar	13.650 licht, 2.600 middel, 2.480 zwaar

* De aantallen bussen voor pendeldienst zijn afhankelijk van het gebruik van parkeervelden en zijn in de volgende tabel opgenomen.

Daarin kloppen de getallen bij de meerdaagse en eendaagse evenementen wel, maar bij de grote en kleine concerten niet: in beide laatste gevallen is alleen met instroom (of alleen uitstroom) gerekend, en dat had beide moeten zijn. De daar weergegeven getallen moeten daarom worden verdubbeld (want bij Goudappel zijn in- en uitstroom daarvoor gelijk in aantal).

Uitgaande van 3 meerdaagse festivals, 2 eendaagse festivals, 4 grote concerten en 3 kleine concerten per jaar, had daardoor gerekend moeten worden met 132.508 autobewegingen op jaarbasis.

Maar er is gerekend met 108.748 autobewegingen en dat is dus bijna 24.000 autobewegingen te weinig.

Toelichting gehoorschade

Kno-artsen in Nederland pleiten⁷ niet voor niets voor wetgeving die organisatoren moet dwingen volumes te verlagen om gehoorschade bij het publiek te voorkomen.

⁷ <https://nos.nl/artikel/2444766-kno-artsen-horeca-moet-volume-terugdraaien>

Op 14 december jl. is tijdens een commissiedebat in de Tweede Kamer⁸ opgemerkt dat er volgens de Gezondheidsraad “een vloedgolf aankomt aan tinnituspatiënten”. Het advies van de Gezondheidsraad dat dateert van 30 november 2022⁹ laat aan duidelijkheid weinig te wensen over. Citaat uit advies:

Gehoorschade veroorzaakt door blootstelling aan hoge geluidsniveaus is, mede gezien de omvang, een belangrijk gezondheidsprobleem. De schade is onomkeerbaar en heeft een aanzienlijke impact op het leven van mensen. Gehoorverlies, tinnitus (oorsuizen) en hyperacusis (overgevoeligheid voor geluid) hebben een relatie met cognitieve achteruitgang en verminderd geheugen en invloed op de spraak- en taalontwikkeling, (leer)prestaties, gedragsproblemen en sociale participatie. Mensen met tinnitus ervaren vaker concentratieproblemen, slaapproblemen, angst, depressie, en een verminderde belastbaarheid. Ook leidt gehoorschade tot maatschappelijke effecten. Het kan ertoe leiden dat mensen niet meer of minder inzetbaar zijn op de arbeidsmarkt en dat zorgkosten stijgen.

Toelichting gebreken ladderonderbouwing

Hoofdstuk 6 van de ladderonderbouwing gaat in op de behoefte aan een nieuwe evenementenlocatie. Wat meteen opvalt is de expliciete vermelding dat het hoofdstuk vrijwel geheel is ontleend aan eerder onderzoek uit 2019, naar kansrijke evenementenlocaties binnen de MRA. Waarmee deze onderbouwing zichzelf in feite diskwalificeert als geldige ladderonderbouwing.

Want een locatieonderzoek ziet natuurlijk op het ‘waar’ en dus niet op de vraag die daaraan vooraf gaat, naar het ‘waarom’, dus de vraag of er überhaupt behoefte aan bestaat.

Nog daargelaten dat de behoefte, zo is ook te lezen, geheel is gebaseerd op “signalen vanuit de markt”, waarmee is bedoeld op informatie van concertorganisatoren. Het is vaste jurisprudentie van de Raad van State, dat behoefte niet kan worden aangetoond met alleen bedrijfsinformatie van initiatiefnemers zelf.

⁸ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/commissieverslagen/detail?id=2022Z11826&did=2022D55364>

⁹ https://www.gezondheidsraad.nl/binaries/gezondheidsraad/documenten/adviezen/2022/11/30/advies-gehoorschade-door-versterkte-muziek/Advies_Gehoorschade-door-versterkte-muziek.pdf